

Dynamisch werken aan innovatie in wonen, welzijn en zorg

Praktijkgericht, vernieuwend, eigenwijs, creatief en betrokken, dat is typisch het Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg. Het Kenniscentrum heeft een goed gevoel voor onderwerpen die voor de leden van Aedes en ActiZ van belang zijn. Ook voor anderen is het Kenniscentrum een gewaardeerde bron van informatie.

In 2009 werken we dynamisch aan innovaties in wonen, welzijn en zorg. Al ontwikkelde kennis blijft beschikbaar via (de binnenkort vernieuwde) website en bijeenkomsten. Nieuwe ideeën, verfrissende inzichten en 'wilde' plannen ontwikkelen en verspreiden we via onze (soms virtuele) werkplaatsen en de altijd prikkelende kenniscafés.

Turbulent speelveld

Het speelveld van wonen en zorg kenmerkt zich door blijvende turbulentie. Verhoudingen tussen actoren veranderen onder invloed van marktwerking, kredietcrisis en wijzigingen in regelgeving (zorgvastgoed). Woonzorgconcepten van het eerste uur worden massaal geïmplementeerd, anderzijds bloeien nieuwe ideeën op en treden nieuwe organisaties toe.

Het gaat inmiddels niet meer alleen om wonen en zorg. Welzijn is niet weg te denken in de discussie rond wonen en zorg. De wijkenaanpak zorgt voor extra dynamiek. De focus richt zich steeds meer op de brede doelgroepen voor wonen, zorg en maatschappelijke

ondersteuning. Niet alleen ouderen zijn in beeld maar ook mensen met een lichamelijke, zintuiglijke of geestelijke beperking, mensen met psychische problemen en dak- en thuislozen.

Actuele editie

Bij dynamisch werken in een turbulent speelveld past een flexibele aanpak met ruimte voor actualiteit. Vandaar een werkplan in de vorm van een kenniskrant. Een actuele editie met de plannen anno nu. Geen afgerond verhaal maar een impressie van de activiteiten rond de twee rode draden van 2009. We blijven u bijpraten in 2009 dus houdt de website www.kcwz.nl en de nieuwsbrief van het Kenniscentrum in de gaten...

Rode draad 1: Burger in het vizier

De burger staat steeds meer zelf aan het roer. Voor eigen woonzorgarrangementen en de eigen woon- (en zorg)omgeving. Nieuwe ouderen passen niet zomaar in bestaande voorzieningen.

Diversiteit aan woonvormen

Woningcorporaties, zorgorganisaties en andere partijen spelen in op deze trend. Dit is zichtbaar in woongroepen waar bewoners gezamenlijk zorg gaan inkopen. Het is ook zichtbaar in diversiteit aan woonvormen: waterwoningen, eco-woningen, woongemeenschappen van vegetarische ouderen.

Passend aanbod

Leefstijl krijgt ook gestalte binnen zorgvoorzieningen. Collectief particulier opdrachtgeverschap is groeiende. In buurten pakken bewoners activiteiten op om een passend aanbod wonen, zorg en welzijn te creëren. Zoals buurt- en ruilprojecten.

Innovaties onder de aandacht

Passen deze projecten in de groeiende aandacht voor leefstijlen en wonen met gelijkgestemden? Vinden nieuwe ouderen de woonzorgarrangementen die passen bij hun wensen en eisen? Het Kenniscentrum speurt en brengt innovaties kritisch onder de aandacht.

Rode draad 2: Het nieuwe samenwerken

Samenwerken tussen wonen, zorg en welzijn; het bestaansrecht van het kenniscentrum. Samenwerken is nodig om tot innovaties te komen. Geen organisatie krijgt een breed en in de buurt ingebed aanbod wonen, welzijn en zorg in zijn eentje gerealiseerd.

Succesformules

Tegelijkertijd is het een blijvende zoektocht naar succesformules. Want zonder de nodige hobbels komen deze complexe opgaven niet tot stand. Het kenniscentrum gaat op zoek naar het nieuwe samenwerken.

Samenwerkingsmodellen onder de loep

In 2009 kijken we naar al langer bestaande samenwerkingsmodellen tussen corporaties en zorgorganisaties; personele unies, Maaslands model, samenwerkingsovereenkomsten. Heeft de samenwerking opgeleverd wat er een aantal jaar geleden van verwacht werd? Wat kunnen anderen er van leren? En hoe veranderen de inzichten door een veranderd speelveld? Zijn langdurige relaties nog werkzaam of kun je beter uitgaan van situationele samenwerking?

Tips en trucs

We brengen corporaties en zorgorganisaties samen om door te praten over tips en trucs en hun mening te scherpen aan elkaar. Een kenniscafé en Lagerhuis debat staan geprogrammeerd in de eerste helft van 2009.

Website en pr-materiaal vernieuwd

Ons visitekaartje en belangrijk medium voor kennisuitwisseling is onze website. Dynamisch werken aan wonen, welzijn en zorg betekent ook dynamisch werken aan de website.

In de loop van 2009 lanceren we de vernieuwde site. Leden kunnen met de nieuwe site meer vinden, sneller verbindingen maken tussen onderwerpen en makkelijker een inbreng leveren aan kennisdeling.

Om de website actueel en kennisrijk te houden, speuren we voortdurend naar innovaties. Door werkbezoeken, gesprekken met leden en lezen, horen, bezoeken, vindt het Kenniscentrum de innovaties waar u naar zoekt. Bij een nieuwe site en werkwijze, hoort passend pr-materiaal.

Vernieuwende en verfrissende communicatie dus in 2009!

Project!impuls 2009

De Project Impulsbijeenkomsten in 2009 passen in de nieuwe werkwijze, dus zullen méér aansluiten op andere activiteiten zoals onderzoek, artikelen, excursies, kenniscafés, cursussen en themamiddagen. Ook worden de P!-bijeenkomsten (nog) meer samen met leden en (tijdelijke) kennispartners georganiseerd.

Project!impuls zal men blijven associëren met ontmoeting, uitwisseling, inspiratie, sectoroverstijgend, praktisch en verdiepend....

Een **voorproefje** van P! april 2009:

- buurt- en ruilprojecten
- particuliere woonzorginitiatieven
- historische panden voor wonen en zorg
- innovaties (op)nieuw bekeken
- Lagerhuisdebat over samenwerking

WoonzorgTheater

Het Kenniscentrum proudly presents... een film als spiegel voor samenwerkingsprocessen in wonen, zorg en welzijn. Veel herkenning, hilariteit maar ook leerzame lessen voor het publiek. Om samen over door te praten. Bij de realisatie werken we samen met adviesbureau De vijfde dimensie en krijgen we financiële ondersteuning van het ministerie van VWS en diverse provincies.

Regisseur Paula van Oest en producent Patty Stenger staan garant voor een film met veel impact. De première wordt verwacht in juni 2009!

Training Samenwerken

Het Kenniscentrum herhaalt de succesvolle en zeer gewaardeerde training Samenwerken aan wonen, zorg en welzijn.

De training verschilt nadrukkelijk van opleidingen voor projectmanagement omdat het onderhandelen in complexe samenwerkingverbanden met externe organisaties centraal staat.

De deelnemers leren specifieke technieken om in dergelijke gecompliceerde situaties effectief te opereren. In de vijfdaagse training wordt veel aandacht besteed aan de eigen casussen van de deelnemers en het verkrijgen en behouden van draagvlak in de eigen organisatie.

Dit is het vierde jaar waarin het Kenniscentrum de training aanbiedt aan leden van zorgorganisaties, woningcorporaties, gemeenten en andere geïnteresseerden.

De training wordt twee keer in het voorjaar en één keer in het najaar gehouden.

Zorg in Woningen

Sinds juni 2008 is het online programma Zorg in Woningen beschikbaar voor een ieder die inzicht wil krijgen in de ruimte die nodig is bij de ontwikkeling van zorg in woningen. Het programma is samen met corporaties en zorgorganisaties ontwikkeld.

Ook nu blijven we luisteren naar de gebruikers van het programma. Zo kunnen we de mogelijkheden van het programma verder verbeteren. Ook brengen we u in 2009 praktijkervaringen met het programma bij het samen vorm geven aan wonen met zorg.

Al die informatie bieden we via de sites www.kcwz.nl en www.zorginwoningen.nl en via bijeenkomsten en workshops waar nieuwe abonnees al doende alle mogelijkheden van het programma verkennen.

In 2009 horen corporaties, zorgorganisaties, gemeenten en architecten méér van Zorg in Woningen!

Kenniscafés

Het Kenniscentrum organiseert kenniscafés met als doel het bijeenbrengen van deskundigen rondom een actueel thema om uitwisseling van kennis en nieuwe ideeën te stimuleren. Dit succesvolle concept krijgt dit jaar een vervolg! Borrelt u mee met de kenniscafés in 2009?

De volgende onderwerpen zijn al geprogrammeerd:

- Historische panden voor wonen en zorg
- Samenwerking corporatie - zorgorganisatie; wat werkt?

Lente-themamiddag mantelzorg en wonen

In het seizoen waar alles tot bloei komt, vindt een themamiddag plaats over mantelzorg en wonen. De resultaten van de quickscan naar best practices rond woningcorporaties en mantelzorg zullen gepresenteerd worden op een bijzondere locatie.

Woningcorporaties kunnen een rol spelen bij het ondersteunen van mantelzorgers: beschikbaar stellen van mantelzorgwoningen, rekening houden met mantelzorgers bij woningtoewijzing of in de sfeer van voorlichting. In een quickscan komt een aantal mogelijkheden in beeld.

Kleurrijk wonen, zorg en welzijn

Het Kenniscentrum levert een zeer actieve bijdrage aan het interculturalisatieprogramma van ActiZ. Zo verzamelt het Kenniscentrum goede voorbeelden van interculturalisatie in wonen, zorg en welzijn voor het programma van ActiZ en voor de site van het Kenniscentrum.

Ook denkt het Kenniscentrum mee met een groot landelijk congres over interculturalisatie in het voorjaar en onderzoekt het Kenniscentrum in hoeverre leden bezig zijn met de internationalisering van de ouderenzorg. Verder levert het Kenniscentrum een bijdrage aan het boek interculturalisatie.

Samenwerking met kennispartners

Het Kenniscentrum heeft al enkele jaren een succesvolle samenwerking met de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en de RIBW Alliantie.

In 2009 zal het kenniscentrum met de huidige en nieuwe kennispartners in gesprek gaan om samen met de brancheorganisaties onderwerpen breed op te pakken en resultaten te presenteren op de site. Wonen en zorg bestrijkt meer dan alleen de ouderenzorg!

Verdieping in artikelen

Het Kenniscentrum verdiept zich graag in onderwerpen waar leden mee bezig zijn. In 2009 zullen wij middels een artikel of anderszins de diepte in gaan op: evolutie in kleinschalig wonen, woongroepen zorginkoop, collectief opdrachtgeverschap, healing environments, zorglandschappen.

In samenwerking met de Radboud Universiteit komt er een artikel over wonen, zorg en welzijn in de Wijkeraanpak en over de kansen en belemmeringen van de Wet Ruimtelijke Ordening & Grondexploitatiewet voor wonen en zorg.

Ruimte voor ...

In 2009 zullen wij inspringen op nieuwe onderwerpen, op vragen van leden en op actuele ontwikkelingen.

Excursies, themamiddagen, impuls-onderzoeken, een onderwerp waar leden meer van willen weten? Het Kenniscentrum organiseert het!